

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/116/2022
Identifikačné číslo spisu:	4299899384
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:4299899384.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1. D. M., C., A., 2. W. Q., C., A. X, 3. B. S., C., N. XX, 4. M. S., C. H., O. N., A. X, 5. Q. S., C., D. XX, 6. Y. M., C., S. XXX/XX, 7. R. S., O., Q. XXXX/XX, 8. W. S. Ó., C., L. XXX/XX, 9. W. S., C., W. XXX/X, 10. W. S., C., D. XX, 11. K. T., C., M. XXXX/XX, 12. B. I., C., B. XXXX/X, 13. K. B., D. XXX, 14. M. S., C., H. XX, 15. W. N., C., B. X, 16. T. N., C. H., V. X, 17. N. D., N., C. Q. XX, 18. U. N., S., C. XXX, Č. U., 19. B. N., T. XXX, 20. X. O., O. XXX, 21. Q. N., T. XXX, 22. X. N., C. Š., J. Y., Č. Á. U., žalobcovia v rade: 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 17., zastúpení advokátom JUDr. Ernestom Botkom, Nové Zámky, M. R. Štefánika 3, proti žalovanému Y. S. N., C., M. XX, zastúpenému advokátkou Mgr. Elenou Szabóovou, Hurbanovo, Komárňanská 100, o určení, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 6C/132/1999, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 2. augusta 2018, sp. zn. 9Co/52/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovia 1/ až 6/, 8/ až 12/, 14/ až 17/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

III. Žalobcom 7/, 13/, 18/ až 22/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) doplnčím rozsudkom z 27. septembra 2016, č. k. 6C/132/1999-1145 určil, že žalovaný v podiele 1 nie je vlastníkom parcely registra „E“ č. XXXXX orná pôda o výmere 2082 m², nachádzajúcej sa v k.ú. C., vedenej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Komárno na LV č. XXXX pre obec C., k.ú. C. (I. výrok) a konanie o žalobe žalobcov R. S., X. S., rod. S. a N. M., rod. S. zastavil (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom priznal náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil po právnej stránke ustanoveniami § 137, § 255 CSP, čl. VII zák. č. 145/1946 dohody medzi Československom a Maďarskom o výmene obyvateľstva, § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že Okresný súd Komárno v konaní Nc 958/93 rozsudkom zo dňa 16. júla 1993 vyhlásil za mŕtveho L.D. O. a za deň jeho smrti určil XX. Q. XXXX. V ďalšom konaní

vedenom pod č. Nc 959/93 rozsudkom zo dňa 16. júla 1993 Okresný súd Komárno vyhlásil za mŕtvu V. O. a za deň jej smrti určil deň XX. Q. XXXX. Uznesením Okresného súdu Komárno sp. zn. D 1726/93 zo dňa 4. januára 1995 žalovaný zdedil spornú nehnuteľnosť. Osídľovací úrad pre Slovensko v Bratislave, Oblastná osídľovacia úradovňa Nové Zámky vydal dňa 16. decembra 1948 pre M. S. výmer o prídelení do vlastníctva č. výmeru 6477-171-101/1948, ktorým spornú nehnuteľnosť (po pôvodných vlastníkoch Ľ.D. O. a V. O., rod. M.) pridelil do vlastníctva M.T. S., teda právneho predchodcu žalobcov. Dňa 30. apríla 1993 dedičia poručiteľa M.T. S. uzatvorili dohodu a osvedčenie o vyrovnaní dedičských podielov uznaním vlastníctva (aj) spornej nehnuteľnosti B. S., ktorý tieto nehnuteľnosti zdedil v konaní bývalého Štátneho notárstva Komárno č. D 1141/71. Dňa 6. mája 1993 účastníci tejto dohody o vyrovnaní dedičských podielov podali na Správu katastra Komárno návrh na zápis ich vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti na základe tejto dohody. Listom zo dňa 8. februára 1996 Správa katastra Komárno B. S. oznámila, že zápis vlastníckeho práva podľa dohody o vyrovnaní dedičských podielov možný nie je, z dôvodu, že sa jedná o dvojité vlastníctvo, keď nehnuteľnosti boli predmetom dedičských rozhodnutí Okresného súdu Komárno č. D 1727/93 a D 1726/93 a podľa nich bolo už vyznačené vlastnícke právo. Prídelovú cenu zaplatili účastníci dohody osvedčenia o vyrovnaní dedičských podielov uznaním vlastníctva (aj) spornej nehnuteľnosti v roku 1993. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci dospel k záveru, že naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení je daný, pretože bez takéhoto určenia ich vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľnosti nemôže byť vyznačené. Na základe žiadaného určenia účastník dohody zo dňa 30. apríla 1993 o vyrovnaní dedičských podielov uznaním vlastníctva (aj) spornej nehnuteľnosti, môže po splnení podmienok zápisu podľa katastrálneho zákona dosiahnuť zápis svojho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti a právni nástupcovia účastníka tejto dohody môžu na základe prídelovej listiny pre zápis ich vlastníckeho práva dosiahnuť listinu, na základe ktorej zápis sa vykoná. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že Ľ. O. a jeho manželka V. O., rod. M. sa nachádzajú na zozname osôb presídlených do Maďarska z obce C., ako aj že Ľ. O. zomrel v B. U. v obci L. dňa XX. B. XXXX a jeho manželka V. O., rod. M. zomrela dňa XX. O. XXXX. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nadobudol právny predchodca žalobcu na základe výmeru o prídelení zo dňa 16. decembra 1948, pričom poukázal na to, že pôvodní vlastníci sporných nehnuteľností ich vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti stratili a to dňom, keď územie Československa opustili a v rámci výmeny obyvateľstva boli presídlení do B. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP a žalobcom priznal náhradu trov konania tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 2. augusta 2018 sp. zn. 9Co/52/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil a žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že predmetom odvolacieho prieskumu je doplniaci rozsudok len vo vzťahu k jednej parcele, o ktorej nebolo rozhodnuté skorším rozhodnutím súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a zaoberal sa tým, či došlo po rozhodnutí najvyššieho súdu k takej zmene (ohľadom skutkového stavu alebo právneho posúdenia veci), ktorá by ohľadom tejto jednej parcely odôvodňovala iné rozhodnutie, ako ohľadom ostatných, už právoplatne rozhodnutých parciel. Dospel k záveru, že s väčšinou námietok žalovaného sa už vysporiadali odvolací súd a najvyšší súd vo svojich skorších rozhodnutiach v tejto veci, pričom odvolací súd nezistil dôvod, prečo by sa ohľadom poslednej parcely, o ktorej bolo rozhodnuté doplniacim rozsudkom, mal od týchto už vyslovených názorov odchýliť, pretože v konaní neboli zistené skutočnosti, ktoré by to odôvodňovali. In fine uviedol, že pri rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že by bolo v rozpore s právnou istotou strán sporu a ich legitímnych očakávaní, aby len ohľadom jednej parcely, vychádzajúc z totožného skutkového stavu, bolo rozhodnuté inak ako ohľadom ostatných parciel, pričom toto rozhodnutie je viac ako päť rokov právoplatné.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“) žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobu zamietol,

alternatívne, aby rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil. Súčasne navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP. Po rekapitulácii doterajšieho priebehu konania porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľ v podstate videl v tom, že žalobcovia nepreukázali, resp. že súdy nesprávne vyhodnotili naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení, podľa dovolateľa počas konania nedošlo k vyjasneniu účasti žalobcov v konaní, ani právneho nástupníctva a právneho zastúpenia. Mal tiež za to, že súdy neskúmali, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné. Namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, ako aj že odvolací súd rozhodol z dôvodov odlišných od rozhodnutia súdu prvého stupňa, o ktorých sa žalovaný dozvedel až z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Vo vzťahu k trovám konania dovolateľ namietal, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Cdo/156/2013-1074 z 29. februára 2016 žalobcom nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, napriek tomu odvolací súd priznal žalobcom náhradu trov dovolacieho konania. Záverom uviedol, že odvolací súd neúplne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 CSP dovolateľ uviedol, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu s poukazom na prípady, v ktorých dovolacím súdom je rozhodovaná odlišne od toho, ako rozhodol súd odvolací.

4. Žalobkyňa v 13. rade sa vyjadrila k podanému dovolaniu a navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadrili aj žalobcovia v 1. - 6. rade, 8. - 12. rade, 14. - 17. rade prostredníctvom právneho zástupcu k skutkovému stavu a dovolacím argumentom a navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol, alternatívne, aby ho ako nedôvodné zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Podľa § 444 ods. 1 a 2 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

8. Dovolací súd posudzujúc predložený návrh na odklad vykonateľnosti a právoplatnosti napadnutého rozhodnutia nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa rozhodných pre vyhovieť návrhu v zmysle § 444 ods. 1 a 2 CSP. V súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

9. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania, ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431

ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Dovolací súd považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že dovolanie je písané máťúco, dovolacie námietky v zmysle § 420 písm. f) a v zmysle § 421 ods. 1 CSP sa v dovolaní prekrývajú, resp. dovolateľ neuvádza konkrétne ustanovenie, ktoré namieta a z dovolania tak nie je zrejmé, v zmysle ktorého ustanovenia, čo namieta. Napriek uvedenému, dovolací súd nemôže byť formalistický a preto posúdil dovolanie podľa jeho obsahu (čl. 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP).

13. Dovolateľ v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal nevysporiadanie sa s námietkami žalovaného v odvolacom konaní, nesprávne vyhodnotenie naliehavého právneho záujmu súdmi, ako aj, že odvolací súd rozhodol z dôvodov odlišných od rozhodnutia súdu prvého stupňa. Ďalej súdom vytýkal nedostatky v ustálení účastníctva žalobcov v konaní, právneho nástupníctva a právneho zastúpenia. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nedostatočne odôvodnené. K porušeniu práva na spravodlivý proces podľa dovolateľa došlo aj tým, že odvolací súd žalobcom priznal náhradu trov dovolacieho konania napriek tomu, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Cdo/156/2013-1074 z 29. februára 2016 žalobcom nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti). Ďalším dôvodom nesprávneho procesného postupu, ktorého dôsledkom je porušenie práva na spravodlivý proces môže byť rôzne pochybenie súdu, ktoré však musí vykazovať určitú intenzitu, aby dovolací súd mohol konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces (II. ÚS 71/2021 body 11.1. a 12.). Nie každé procesné pochybenie súdu totiž znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, komentár, C. H. Beck, 2022, s. 1525 - 1567.)

15. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 420 písm. f) CSP vyplýva, že doterajší pojem "odňatie možnosti konať pred súdom" sa nahradil terminologicky novým pojmom "právo na spravodlivý proces", ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu SR. V tomto zmysle musí konanie ako celok vykazovať znaky spravodlivosti, nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania, a naopak, ak konanie ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje, bude dovolanie prípustné vždy. Možno konštatovať, že pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, bude nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

16. V prvom rade sa dovolací súd zaoberal všeobecne formulovanou námietkou dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti

jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie a stotožnil sa s právnym posúdením súdom prvej inštancie. Poukázal na skutočnosť, že predmetom odvolacieho prieskumu je len doplniaci rozsudok vo vzťahu k jednej parcele, o ktorej nebolo rozhodnuté skorším rozhodnutím súdu prvej inštancie a preto bol viazaný aj názorom vysloveným najvyšším súdom v rozhodnutí 1Cdo/156/2013. V tejto súvislosti posudzoval, či došlo po rozhodnutí najvyššieho súdu k takej zmene skutkového stavu, ktorá by odôvodňovala iné rozhodnutie. Odvolací súd dospel k záveru, že skutkový stav zostal nezmenený a s väčšinou námietok žalovaného sa už vysporiadal odvolací súd a najvyšší súd vo svojich skorších rozhodnutiach v tejto veci a aj s poukazom na princíp právnej istoty nezistil dôvod, prečo by sa mal ohľadom poslednej parcely od týchto skôr vyslovených názorov odchýliť. V ďalšom sa vysporiadal s podstatnými odvolacími argumentami žalovaného, in concreto s právnym nástupníctvom žalobcov, ako aj s námietkou nevykonateľnosti rozhodnutia.

17. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vysporiadalo s podstatnými odvolacími námietkami a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaný sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnil a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so závermi vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názorami a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom, pričom z podaného dovolania je zrejmé, že ide o totožnú argumentáciu, ktorú dovolateľ uviedol už v odvolaní (bod. 11.1. až 11.44.).

19. Pokiaľ dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie v otázke naliehavého právneho záujmu, dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a tiež 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010, 8ECdo/170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je ani po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľom tvrdenú vadu zmätočnosti, zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/278/2020, 9Cdo/248/2021). Právne posúdenie môže zakladať dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP cez prizmu niektorej zo skutkových podstát uvedených pod písmenom a) až c) (§ 421 ods. 1 CSP).

20. Vo vzťahu k námietkam dovolateľa ohľadom účastníctva žalobcov v konaní, právneho nástupníctva a právneho zastúpenia dovolací súd uvádza, že dovolateľ tieto súdom predkladá opakovane, pričom sa s

nimi vysporiadal najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/156/2013-1074 z 29. februára 2016, ako aj odvolací súd v rozsudku sp. zn. 9Co/52/2017 2. augusta 2018, preto ich dovolací súd považoval za nedôvodné. Ako už bolo uvedené, samotná skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje so závermi súdov, nezakladá vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

21. Podľa § 442 CSP dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

22. Pokiaľ dovolateľ namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a v nesprávnom hodnotení dôkazov dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto vo všeobecnosti nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

23. V súvislosti s námietkou, že odvolací súd rozhodol z dôvodov odlišných od rozhodnutia súdu prvého stupňa, dovolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Vecná správnosť ako zákonný predpoklad na vydanie potvrdzujúceho verdiktu odvolacieho súdu sa vzťahuje výlučne na napadnutý výrok preskúmaného rozhodnutia. Ani prípadná vecná nesprávnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie tak nebráni tomu, aby odvolací súd v konečnom dôsledku rozhodnutie potvrdil. K záveru o vecnej správnosti výroku môže odvolací súd dospieť aj z odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu môže byť založené aj na odlišnom právnom posúdení, než z akého vychádzal súd prvej inštancie. (pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1460-1463). Dovolaciemu súdu však nie je zrejmé a dovolateľ v dovolaní ani neuvádza, na akých odlišných právnych záveroch mal odvolací súd založiť svoje rozhodnutie.

24. Napokon dovolateľ namietal aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorým žalobcom priznal trovy dovolacieho konania, napriek skutočnosti, že najvyšší súd v uznesení 1Cdo/156/2013 žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

25. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že v predmetnej veci rozhodol okresný súd rozsudkom zo dňa 21. februára 2011 č. k. 6C/132/1999-770 (v poradí druhým) tak, že výrokom I. určil, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. C., vedených v katastri nehnuteľností Správy katastra Komárno, špecifikovaných vo výroku tohto rozsudku v podiele 1, výrokom II. konanie ohľadne nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. C. ohľadne parcely vedenej v pozemkovoknižnej vložke č. XXXX, parcely č. XXXX, identifikovanej ako parcely č. XXXX/X a parcely č. XXXXX, vedenej na LV č. XXX zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcom náhradu trov konania, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uznesením zo dňa 16. marca 2011 č. k. 6C/132/1999-781 súd prvej inštancie konanie o žalobe žalobcu v 3. rade zastavil z dôvodu, že žalobca zomrel a jeho právni nástupcovia súdu oznámili, že nemienia vystupovať v tomto spore ako žalobcovia. Uznesením zo dňa 19. mája 2011 č. k. 6C/132/1999-869 súd prvej inštancie návrh žalobcov na vydanie dopĺňajúceho rozsudku zamietol. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 29. novembra 2012 č. k. 9Co/155/2011, 9Co/156/2011, 9Co/333/2012-915, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny vo vyhovujúcej časti vo veci samej, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 16. marca 2011 č. k. 6C 132/1999-781 potvrdil. Napadnuté uznesenie zo dňa 19. mája 2011 č. k. 6C 132/1999-869, ako aj napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti náhrady trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Keďže v prejednávanej veci došlo k zrušeniu uznesenia o trovách prvoinštančného konania a odvolací súd nerozhodol o trovách odvolacieho konania, rozhodol o nároku na náhradu trov konania okresný súd v rámci dopĺňacieho rozsudku. Tu možno prisvedčiť

žalovanému, že pokiaľ súd do výroku zahrnul aj trovy dovolacieho konania, rozhodoval o nich duplicitne, keďže dovolací súd v uznesení 1Cdo/156/2013 rozhodol, že žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

26. Je však potrebné uviesť, že nie každé procesné pochybenie súdu znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces; ak súd síce nepostupoval správne, ale v dôsledku tohto nesprávneho postupu nedošlo k takej intenzite zásahu, že ho nemožno hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces, nie je namieste, aby došlo k naplneniu predpokladov pre tento dôvod zmätočnosti. O naplnenie predpokladu v zmysle § 420 písm. f) CSP pôjde vtedy, ak postup súdu, ktorý znemožní realizáciu práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé (4Cdo/107/2022). V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo.

27. V okolnostiach prejednávaneho prípadu, z obsahu súdneho spisu vyplýva, že napriek uvedenému postupu okresného súdu, ktorý opätovne rozhodol o trovách dovolacieho konania, tak, že nárok na náhradu trov dovolacieho konania priznal žalobcom v rozsahu 100 %, potvrdeného odvolacím súdom, predmetná vada nedosahuje takú intenzitu procesného pochybenia súdov nižších inštancií, aby dovolací súd mohol konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces, keďže žalobcom v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

28. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené preto dospel k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý konal v zmysle ustanovení a zásad Civilného sporového poriadku nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP.

29. Dovolateľ tiež namietal, že dovolanie je prípustné aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; resp. aj podľa písmena c) rovnakého ustanovenia, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

30. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania).

31. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382). Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

32. Dovolací súd uvádza, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 51/2020, III. ÚS 387/2021) v prípade posudzovania prípustnosti dovolania je dovolací súd viazaný vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolateľ pri namietanom nesprávnom právnom posúdení veci nezadefinoval, dostatočne nekonkretizoval právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, neuviedol, v čom nesprávnosť riešenia takej otázky odvolacím súdom podľa jeho názoru spočíva a ako mala byť táto otázka správne vyriešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako dovolací súd pristupoval k riešeniu prípadu (sporu), významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/8/2020, 9Cdo/216/2021).

33. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namietal nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplyva a dovolací súd preto dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Dovolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 CSP súd odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

34. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.